

A kurzus a magyar társadalom minden rétegére kitekintő elemzést kíván nyújtani. Az itt tárgyalt korszak sajátos viszonyait a török hódoltság és Magyarország három részre szakadása adja. Ennek következtében külön tárgyaljuk a Királyi Magyarország, a hódoltsági terület és az Erdélyi Fejedelemség területén élő nemesség, jobbágyság, végvári katonaság, szervitorok, felföldi szabad királyi városi, bányavárosi és az alföldi, valamint erdélyi mezővárosi polgárság problémáit, társadalmi viszonyainak változásait. A ferences rendnek a társadalmi rétegekre (elsősorban a városi lakosságra) gyakorolt hatását is elemezzük. A kurzuson megvizsgáljuk a XVI. századi török hadjáratok és a XVII. századi Habsburg-ellenes függetlenségi mozgalmak (Bocskai-szabadságharc, Bethlen Gábor, I. és II. Rákóczi György hadjáratai, Wesselényi-mozgalom, Thököly-felkelés) által felvetett és részben megoldott társadalmi problémákat és változásokat.

A 3-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)

ŐZE Sándor (kiad.), *500 magyar levél a XVI. századból. Csányi Ákos levelei Nádasdy Tamáshoz 1549-1562. I-II.*, Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum, 1996, ISBN 963-7421-90-4

ÁGOSTON Gábor, OBORNI Teréz, *A tizenhetedik század története*, Budapest, Pannonica, 2000, ISBN 963-9252-11-5

BENDA Kálmán, *Habsburg-abszolutizmus és rendi ellenállás a XVI-XVII. században*, Budapest, Tankönyvkiadó, 1975, ISBN 963-17-0832-2

KÖPECZI Béla (szerk.), *Erdély története I-II.*, Budapest, Akadémiai, 1988, ISBN 963-05-4883-6

MAKSAY Ferenc, *Paraszttság és majorgazdálkodás a XVI. századi Magyarországon*, Budapest, Akadémiai, 1958

PÁLFFY Géza, *A tizenhatodik század története*, Budapest, Pannonica, 2000, ISBN 963-9252-10-7

SZABÓ István, *Tanulmányok a magyar paraszttság történetéből*, Budapest, Athenaeum, 1948

SZABÓ István, *Jobbágyság, parasztok. Értekezések a magyar paraszttság történetéből*, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1976, ISBN 963-05-0866-4

SZAKÁLY Ferenc, *Gazdasági és társadalmi változások a török hódítás árnyékában*, Budapest, História, MTA Törttud. Int., 1994, ISBN 963-8312-14-9

SZENTGYÖRGYI Mária, *Jobbágyterhek a XVI-XVII. századi Erdélyben*, Budapest, Akadémiai, 1962

MAKSAY Ferenc (szerk.), *Urbáriumok (XVI-XVII. század)*, Budapest, Akadémiai, 1959

VARGA János, *Jobbágyrendszer a magyarországi feudalizmus kései századaiban, 1556-1767*, Budapest, Akadémiai, 1969